

EITEM AR Y RHAGLEN: 7

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

18 Mehefin 2012

GWEITHGARWCH RHEOLI'R TRYSORLYS A GWIR DDANGOSYDDION DARBODUS 2011-2012

Adroddiad gan Ken Finch, Trysorydd

Pwrpas yr Adroddiad

- 1 Mae'r adroddiad trysorlys blynyddol yn un o ofynion trefnau cofnodi'r Awdurdod, ac mae'n cynnwys gweithgarwch y trysorlys ar gyfer 2011-2012. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys y gwir Ddangosyddion Darbodus ar gyfer 2011-2012, yn unol â gofynion y Cod Darbodus.

Rôl Graffu

- 2 Mae'r Pwyllgor Archwilio wedi cael y gorchwyl o sicrhau bod craffu effeithiol yn digwydd ar strategaeth a pholisïau rheoli'r trysorlys, ac yn seiliedig ar eu canfyddiadau, yn gwneud argymhellion i'r Awdurdod Tân ac Achub. Oherwydd yr etholiadau, nid yw'r Pwyllgor Archwilio wedi cael ei benodi eto, felly mae'r adroddiad hwn wedi dod yn uniongyrchol i'r Awdurdod Tân gan fod angen ei gymeradwyo cyn 30 Mehefin 2012.
- 3 Yn unol â'r Cod, mae'n ofynnol i Aelodau sydd wedi eu penodi i'r Pwyllgor Archwilio gael rôl craffu ar gyfer pob adroddiad rheoli'r trysorlys, ac er mwyn iddynt gyflawni'r swyddogaeth hon, dylent gael hyfforddiant. Bydd sesiwn hyfforddi ar gyfer Aelodau newydd yn cael ei threfnu cyn gynted ag y bo'r pwyllgor yn hysbys.

GWEITHGARWCH RHEOLI'R TRYSORLYS 2011-2012

Crynodeb o'r Strategaeth y cytunwyd arni ar gyfer 2011-2012

- 4 Rhagfynegodd Sector, sy'n ymgynghorwyr Trysorlys yr Awdurdod, y byddai'r flwyddyn Ariannol 2011-2012 yn gweld y gyfradd sail yn codi o 0.5% i 1% gyda'r gyfradd sail yn cynyddu i 3.25% erbyn Rhagfyr 2013. O ganlyniad, y strategaeth oedd cymryd y ffurf fwyaf priodol o fenthycia gan ddibynnu ar y cyfraddau llog ar y pryd ac ystyried y cyfleoedd sydd ar gael ar gyfer ailstrwythuro dyledion. Argymhellwyd manteisio ar y ddyled tymor byr ratach trwy symud o gyfraddau sefydlog tymor hir. Dylid cymryd agwedd wylidwrus tuag at fuddsoddi cronfeydd ac ni ddylai'r buddsoddiad hiraf fod yn hirach na thri mis. Hefyd, dylid dadansoddi'r holl wybodaeth sydd ar gael ar gyfatebwyr cyn buddsoddi.

Y Cefndir Economaidd ar gyfer 2011-2012

- 5 Roedd rhagolwg economaidd ar gyfer 2011-12 yn rhagweld y byddai'r gyfradd sail yn codi rhyw fymryn i 1% ac y byddai gostyngiad yng nghyfradd fenthycia tymor byr y PWLB. Roedd y rhagolygon ar gyfer y flwyddyn yn anghywir ac mae'r gyfradd sail wedi parhau ar 0.5%. Roedd pryderon am y sector Fancio yn dal yn amlwg ac ar gyfer strategaethau buddsoddi Awdurdodau Lleol y prif flaenoriaeth oedd sicrhau diogelwch cronfeydd. Parhaodd nifer fawr o Awdurdodau Lleol i fuddsoddi cronfeydd dros ben ym Manc Lloegr ac Awdurdodau Lleol eraill yn hytrach na Banciau a Chymdeithasau Adeiladu, gan aberthu elw er mwyn cael sicrwydd. Cymerodd yr Awdurdod agwedd wylidwrus ar fuddsoddiadau gan fuddsoddi dros dro mewn Sefydliadau Bancio a Chymdeithasau Adeiladu Prydeinig ar y rhestr o gyfatebwyr yn unig. O safbwynt benthyca, manteisiodd yr Awdurdod ar y cyfraddau llog isel gan fenthycia dros y tymor byr gyda chymysgedd o gyfraddau sefydlog ac amrywiol, gan ddilyn cyngor Sector, ymgynghorwyr rheoli trysorlys a benodwyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy. Benthycodd yr Awdurdod gan Awdurdodau Lleol eraill hefyd, gan fanteisio ar y cyfraddau llog isel oedd ar gael. Nid oedd unrhyw gyfleoedd i ailstrwythuro yn ystod y flwyddyn.

Gweithgarwch Benthg

- 6 Cymerir benthgciadau i ariannu rhaglen gyfalaf yr Awdurdod Tân ac Achub. Cymerwyd benthgciadau gwerth £1.33m yn 2011-2012 i ariannu'r Rhaglen Gyfalaf. Er hynny, benthgcodd yr Awdurdod £1.6m yn llai nag a ddisgwyliwyd yn ôl ei Ofyniad Cyllido Cyfalaf (Capital Financing Requirement – CFR) yn ystod 2011-2012. Yn ystod y flwyddyn aeddfedodd gwerth £2.5m o fenthgciadau PWLB cyfradd tymor penodol, a disodlwyd y rhain gyda benthgciadau tebyg ond am gyfnodau hirach. Parhaodd yr Awdurdod i ddefnyddio benthgciadau dros dro gan Awdurdodau Lleol eraill fel modd o ariannu'r rhaglen gyfalaf ac ar gyfartaledd cafwyd gwerth £7m o fenthgciadau drwy gydol y flwyddyn. Amrywiodd y cyfraddau llog ar fenthgca dros dro rhwng 0.3% a 0.7% gyda'r cyfraddau hyn llawer yn is na'r cyfraddau a gynigwyd gan PWLB.

Buddsoddiadau

- 7 Mae polisi buddsoddi'r Awdurdod yn cael ei bennu gan Ganllawiau Cynulliad Cenedlaethol Cymru, sy'n cael ei weithredu yn Strategaeth Rheoli'r Trysorlys a gymeradwywyd gan yr Awdurdod 15 Rhagfyr 2003. Roedd y gweithgarwch buddsoddi yn ystod y flwyddyn yn cydymffurfio â'r strategaeth a gymeradwywyd, ac ni chafodd yr Awdurdod unrhyw drafferthion hylifedd.
- 8 Buddsoddwyd yr holl arian oedd dros ben yn y farchnad gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ar ran yr Awdurdod Tân ac Achub. Balans buddsoddiadau'r flwyddyn ar gyfartaledd oedd £2,000,000 a balans y buddsoddiadau ar 31 Mawrth 2012 oedd £2,240,000 o'i gymharu â £3,350,000 ar 31 Mawrth 2011. Y gyfradd ar gyfartaledd a gafwyd ar fuddsoddiadau oedd 0.75%, ac roedd yr arian yn cael ei ddal yn bennaf mewn cyfrif galw dim rhybudd, felly roedd modd cadw sefyllfa'r Awdurdod o ran hylifedd.
- 9 Mae balans yr arian sydd ar gael i'w fuddsoddi wedi gostwng oherwydd fod yr Awdurdod wedi tan-fenthg am y flwyddyn, gyda rhai o'r cronfeydd dros ben a allai fod wedi eu buddsoddi wedi cael eu defnyddio i danategu safle benthgca'r Awdurdod. Gosodwyd y gyllideb ar gyfer llog buddsoddi, £50,000, pan roedd y gyfradd sail yn 0.5%, ac y rhagwelwyd y byddai'n codi i 1%; fodd bynnag y llog a gafwyd oedd £26,880.

DANGOSYDDION DARBODUS

- 10 Yn unol â'r Cod Darbodus, mae gofyn i'r Awdurdod roi gwybod am wir ddangosyddion darbodus ar ôl diwedd y flwyddyn. Mae Atodiad A yn cynnwys rhestr y dangosyddion darbodus gorfodol. Mae rhai o'r dangosyddion hyn naill ai'n rhoi trosolwg neu derfyn ar weithgarwch trysorlys, a dangosir y rhain isod:

	2012 Gwir £'000	2012 Dangosydd Gwreiddiol £'000
Sefyllfa Benthycyca	20,724	26,590
Gofyniad Cyllido Cyfalaf	22,326	26,590

- 11 Mae Gofyniad Cyllido Cyfalaf yn dangos angen sylfaenol yr Awdurdod i fenthyg i ddiben cyfalaf sy'n ffordd o fesur sefyllfa dyled y Cyngor fel y dangosir uchod. Er mwyn sicrhau y bydd gwir fenthyca buddsoddiadau dros y tymor canolig ar gyfer cyfalaf yn unig, ni ddylai'r benthyg, ar wahân i fenthyg tymor byr, fod yn fwy na'r CFR ar gyfer 2011-2012 ynghyd â'r newidiadau disgwylidig i'r CFR yn ystod 2012-2013 a 2013-2014. Mae'r tabl uchod yn amlygu'r ffaith fod sefyllfa benthyg net yr Awdurdod wedi bod yn is o £1.6m na'r Gofyniad Cyllido Cyfalaf ar gyfer 2011-2012.
- 12 Y Terfyn Awdurdodedig yw'r "Terfyn Benthycyca Fforddiadwy", sydd yn ofynnol dan adran 3 Deddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r tabl isod yn dangos fod yr Awdurdod wedi cadw ei fenthyca gros o fewn y Terfyn Awdurdodedig yn ystod 2011-2012.
- 13 Y Ffin Weithredol yw sefyllfa benthyg ddisgwylidig yr Awdurdod yn ystod y flwyddyn, ac mae cyfnodau pan fo'r gwir sefyllfa o dan, neu dros y Ffin yn dderbyniol ar yr amod nad yw'n uwch na'r Terfyn Awdurdodedig.

	2011/12 £'000
Dangosydd Gwreiddiol – Terfyn a Ganiateir	28,590
Dangosydd Gwreiddiol – Ffin Weithredol	26,590
Y mwyafswm o ran benthyciadau yn ystod y flwyddyn	20,891
Yr isafswm benthycia yn ystod y flwyddyn	19,391

Y FFRAMWAITH RHEOLEIDDIO, RISG A PHERFFORMIAD

14 Mae gweithgarwch rheoli trysorlys yr Awdurdod yn cael ei reoli gan nifer o godau, statudau a chanllawiau proffesiynol:

- Deddf Llywodraeth Leol 2003 (y Ddeddf), sy'n darparu'r pwerau i fenthyg a buddsoddi yn ogystal â rhoi cyfyngiadau a therfynau ar y gweithgarwch hwn;
- Mae'r Ddeddf yn caniatáu i Lywodraeth Cynulliad Cymru osod terfynau un ai ar yr Awdurdod neu'n genedlaethol ar bob awdurdod lleol, gan gyfyngu ar y benthycia a ganiateir (er na wnaed unrhyw gyfyngiadau yn 2011-2012);
- Mae'r Cyfrwng Statudol – (Statutory Instrument SI) 3239 (W319) 2003, diwygiedig, yn datblygu ac yn rheoli pwerau o fewn y Ddeddf
- Mae'r Cyfrwng Statudol yn mynnu bod yr Awdurdod yn ymgymryd ag unrhyw weithgarwch benthycia gan ystyried Côt Darbodus CIPFA ar gyfer Cyllid Cyfalaf Awdurdodau Lleol;
- Mae'r Cyfrwng Statudol hefyd yn mynnu bod yr Awdurdod yn cymryd gofal am holl weithgarwch y trysorlys gan ystyried Côt Ymarfer CIPFA ar gyfer Rheoli Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus;

- Dan y Ddeddf mae Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi cyflwyno Canllaw Buddsoddi i strwythuro a rheoli gweithgarwch buddsoddi'r Awdurdod.
- 15 Mae'r Awdurdod wedi cydymffurfio â'r holl ofynion statudol a rheoleiddio perthnasol uchod sy'n rhoi terfyn ar lefel y risg sy'n gysylltiedig â'i weithgarwch rheoli trysorlys. Yn benodol, mae'r ffaith ei fod wedi mabwysiadu a gweithredu'r Côt Darbodus a'r Côt Ymarfer ar gyfer Rheoli Trysorlys yn golygu bod ei wariant cyfalaf yn ddoeth, yn fforddiadwy ac yn gynaliadwy, ac mae ei arferion trysorlys yn dangos agwedd risg isel.

ARGYMHELLIAD

- 16 Argymhellir bod yr Aelodau yn cymeradwyo'r gwir Ddangosyddion Darbodus 2011-2012.

ATODIAD A

		2011/12 Gwir	2011/12 Dangosydd Gwreiddiol
1	Gwariant Cyfalaf	4,490,682	9,507,000
2	Gofyniad Cyllido Cyfalaf	22,325,641	26,590,000
3	Benthyca	20,724,428	26,590,000
4	Buddsoddiadau	2,240,000	3,000,000
5	Terfyn a Ganiateir	20,891,000	28,590,000
6	Ffin Weithredol	20,724,428	26,590,000
7	Cymhareb y Costau Ariannu â Llif Refeniw Net	6.74%	7.61%
8	Effaith gynyddol Penderfyniadau Buddsoddi Cyfalaf ar y Cyfraniadau gan yr Awdurdodau Cyfansoddol	89,813	143,000
9	Benthyciadau Cyfradd Llog Sefydlog fel % o Gyfanswm y Benthyciadau	73.36%	55% - 100%
10	Benthyciadau Cyfradd Amrywiol fel % o Gyfanswm y Benthyciadau	26.64%	0% - 45%
11	Strwythur Aeddfedu Benthyciadau Cyfradd Sefydlog		
	Dan 12 mis	53.18%	0% - 55%
	12 mis i 2 flynedd	14.48%	0% - 50%
	2 flynedd i 5 mlynedd	9.65%	0% - 50%
	5 mlynedd i 10 mlynedd	12.06%	0% - 75%
	10 mlynedd a hirach	10.63%	0% - 100%